

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет радіоелектроніки

Факультет Електронної та біомедичної інженерії
(повна назва)

Кафедра Біомедичної інженерії
(повна назва)

АНОТАЦІЯ кваліфікаційної роботи

рівень вищої освіти другий (магістерський)

Апаратний модуль функціонального удосконалення ендоскопу
(тема)

Виконав:
студент 2 курсу, групи БМІм-23-1
Власюк Д.А.
(прізвище, ініціали)

Спеціальність 163 Біомедична інженерія
(код і повна назва спеціальності)

Тип програми освітньо-професійна

Освітня програма «Біомедична інженерія»
(повна назва освітньої програми)

Керівник доц. Селіванова К.Г.
(посада, прізвище, ініціали)

ВСТУП

Кваліфікаційна робота спрямована на розробку апаратного модуля функціонального удосконалення ендоскопа для медичних досліджень, який може бути інтегрований у сучасні системи ендоскопії. Актуальність теми обумовлена потребою в підвищенні якості зображення, зменшенні інвазивності процедур та поліпшенні ефективності діагностики [1-5]. Дослідження мікрооптоволокон дозволяють досягти значного прориву у зменшенні діаметра ендоскопів, що робить їх менш травматичними для пацієнта. Такі системи значно підвищують маневреність пристрою, особливо у складних анатомічних структурах, таких як бронхи або тонкий кишківник [6-9]. Актуальність роботи підкріплюється зростаючою потребою в малоінвазивних медичних процедурах, які забезпечують швидке відновлення пацієнтів. У сучасній клінічній практиці важливим є також підвищення ергономіки та надійності ендоскопічних систем, що знижує навантаження на лікаря під час тривалих процедур [10-18].

Об'єкт дослідження – ендоскопічна візуалізація у клінічній практиці.

Предмет дослідження – ендоскопічні системи з використанням мікрооптоволокон.

Мета роботи – розробка модуля для ендоскопа, який забезпечує зменшення діаметра пристрою, підвищення гнучкості та якості зображення. Методологія включає аналіз існуючих технічних рішень, моделювання та експериментальні дослідження [19-27].

Наукова новизна полягає у використанні мікрооптоволокон для покращення характеристик ендоскопа. Практичне значення полягає у створенні компактного пристрою, який дозволяє проводити малотравматичні процедури з високою якістю зображень.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційна робота спрямована на проведення функціонального удосконалення конструкції модуля ендоскопів з метою використання мікрооптоволокон для зменшення діаметра, підвищення гнучкості й якості зображення [28-30].

У першому розділі роботи проведено медико-технічне обґрунтування використання ендоскопів. Розглянуто їх історію, сучасний стан і перспективи розвитку, а також проаналізовано існуючі технічні обмеження. Визначено, що використання мікрооптоволокон є перспективним напрямком для вдосконалення ендоскопічних систем [31].

Другий розділ присвячений теоретичному обґрунтуванню оптоволоконних систем. Розглянуто принципи передачі світла, математичні моделі втрат сигналу та алгоритми обробки зображень, які використовуються для покращення якості візуалізації [32].

У третьому розділі розроблено конструктивне рішення апаратного модуля. Описано його структурну схему, складові компоненти (камера, джерело світла, мікрооптоволокна, об'єктив із мікролінзами), а також принципи передачі зображення на монітор. Виконано обґрунтування вибору компонентів та їх інтеграції. Розроблено електричну схему передачі зображення на монітор, яка наведена в Додатку Б [33].

Запропонований модуль забезпечує високоякісну передачу зображення, зменшує діаметр ендоскопа до 3,3 мм, підвищує його гнучкість та маневреність, що робить його придатним для складних діагностичних і хірургічних завдань.

ВИСНОВКИ

Розроблений апаратний модуль для ендоскопа значно покращує якість діагностики завдяки використанню мікрооптоволокон, високочутливого CMOS-сенсора та світлодіодного освітлення. Подальше вдосконалення можливе через інтеграцію спектроскопії та доповненої реальності. Модуль має перспективи застосування у гастроентерології, урології, пульмонології та інших галузях медицини.

Подальший розвиток запропонованого модуля може включати інтеграцію з роботизованими системами для автоматизації медичних процедур. Перспективним напрямком є також дослідження можливостей адаптації модуля для роботи в екстремальних умовах, наприклад, у військовій медицині або космічних місіях. Результати роботи відкривають нові горизонти у розвитку малоінвазивної хірургії та діагностики.

КЛЮЧОВІ СЛОВА

ЕНДОСКОП, ОПТОВОЛОКНО, МІКРООПТОВОЛОКНО, МЕДИЧНА ДІАГНОСТИКА, ХІРУРГІЧНІ ІНСТРУМЕНТИ, ГНУЧКА ТРУБКА, СВІТЛОДЖЕРЕЛО, ІНВАЗИВНІСТЬ, МЕДИЧНІ ПРИСТРОЇ, ОПТИЧНА СИСТЕМА, ПОКРАЩЕННЯ ЗОБРАЖЕННЯ.

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАННЯ

1. Що таке ендоскопія і як вона проводиться [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://endo.kiev.ua/uk/shcho-take-edoskopiya-i-yak-vona-provodytsya>.
2. Езофагогастроуденоскопія в Києві. Обстеження шлунка, гастроскопія (ЕФГДС) [Електронний ресурс] // ADONIS. – Режим доступу: <https://adonis.com.ua/uk/procedures/ezofagogastroduodenoskopiya-v-kieve-obsledovanie-zheludka-gastroskopiya-efgds/>
3. Ендоскопічне обстеження шлунка [Електронний ресурс] // WECLINICA. – Режим доступу: <https://weclinica.ua/ua/services/diagnostika/endoskopicheskie-obsledovaniya/endoskopicheskoe-obsledovanie-zheludka/>
4. Ендоскопія ЛОР-органів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://santalen.com.ua/uk/endoskopiya-lor-organiv/>
5. Do you know the classification and development of endoscopy? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ua.suppliermed.com/info/do-you-know-the-classification-and-development-71485678.html>.
6. Як обрати ендоскоп [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://bimedis.net/latest-news/browse/587/yak-obrati-endoskop>.
7. Classification and application of endoscope [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ecoptik.net/classification-and-application-of-endoscope.html>.
8. Perez-Roman RJ, Basil GW, Boddu JV, Bashti M, Wang MY. Size matters - From the working channel to the wavelength of light: Optimizing visualization in endoscopic spine surgery. J Clin Neurosci. 2022 Nov;105:73-78. doi: 10.1016/j.jocn.2022.08.024. Epub 2022 Sep 14. PMID: 36113245.
9. Endoscopic discectomy [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://healthnewscenter.com/en/post/42-endoscopic-discectomy>.
10. Panoview Ultra 30 Rigid Endoscope [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mcmedical.co.uk/product/panoview-ultra-30-rigid-endoscope/>.
11. HDZ-1080 USB HD Endoscope Camera [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.rvasynergies.co.uk/industrial-inspection/cameras/63-hdz-1080-usb-hd-endoscope-camera>.

12. Портативна ендоскопічна відеокамера Firefly DE1250 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://loran.ua/telemedicina-uk-ua/portativna-endoskopichna-videokamera-firefly-de1250.html>.

13. Ендоскопічна портативна Full HD відеосистема UC-100 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://epikriz.com.ua/uk/jendoskopicheska-ja-portativnaja-full-hd-videosistema-uc-100.html>.

14. Olympus GIF-160 EVIS EXERA [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://medicalstore.com.ua/uk/product/olympus-gif-160-evis-exera/>.

15. Колоноскоп Fujifilm EC-760R-V/M [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://harwind.com.ua/product/kolonoskop-fujifilm-ec-760r-vmvivi>.

16. Відеоендоскопи Olympus BF-H190 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://sphera-m.com/catalog/olympus/videoendoskopy/bronkhovideoskopy/bf-h190-olympus/>.

17. Заблоцький В.Ю., Лапченко Ю.С. Оптика та офтальмологія у медичному приладобудуванні: навч. посіб. – Луцьк: РВВ Луцького державного технічного університету, 2009. – 30 с.

18. Бригінець В. П., Подласов С. О. Лекції з курсу загальної фізики: Коливання і хвилі. — Київ: КПІ, 2013. — С. 133. — Режим доступу: <http://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/19c30d88-6adf-40a6-ac71-f72f9d8f448c/content>.

19. Опірський І. Р. Втрати та розсіювання сигналу в волоконно-оптичних лініях зв'язку // Науково-технічний журнал «Захист інформації». — 2010. — № 1. — С. 51. — DOI: 10.18372/2410-7840.12.1933

20. Камера Waveshare RPi Camera G [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.itbox.ua/ua/product/Kamera_Waveshare_RPi_Camera_G_10344-p1021259.

21. Новини ринку: DEP-S [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://deps.ua/ua/news/novosti-rynka/9610.html>.

22. Achromatic Lens, Edmund Optics [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.edmundoptics.com/p/25mm-dia-x-125mm-fl-vis-0deg-inked-achromatic-lens/7730/>.

23. Світлодіодні лампи X3 H4 LED LUXEON ZES [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://akopt.in.ua/lampy-aftomobilnye/1032754260-svetodiodnyye-lampy-x3-h4-led-luxeon-zes.html>.

24. INA821 Operational Amplifier [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ti.com/product/INA821>.

25. Medical Tubing [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.nordsonmedical.com/Components-and-Technologies/Medical-Tubing/>.

26. STM32F407VET6 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kosmodrom.com.ua/el.php?name=STM32F407VET6>.

27. Mean Well DC/DC Step-Up LED Driver [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.meanwell-web.com/en-gb/dc-dc-step-up-led-driver-constant-current-cc-input-ldh--45b--500wda>.

28. ADV7513 Integrated Chip [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.gselectro.com/sale-41270902-adv7513b-adv7513-lqfp64-integrated-chip-ic-adv7513bswz.html>.

29. ULX3S FPGA Board [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://hackaday.io/project/159108-ulx3s-powerful-ecp5-board-for-open-source-fpga>.

30. Ansys Zemax OpticStudio [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ansys.com/products/optics/ansys-zemax-opticstudio>.

31. Селіванова К. Г., Тимкович М. Ю. Особливості розробки графічних інтерфейсів користувача та організації інтерактивної взаємодії з користувачем в 3D-біомедичних застосунках // Поліграфічні, мультимедійні та web-технології: тези доп. VIII Міжнар. наук.-техн. конф. (16–20 травня 2023, м. Харків) / редкол.: І. Б. Чеботарьова, О. В. Вовк, Ж. В. Дейнеко. – Харків: ТОВ «Друкарня Мадрид», 2023. – Т. 1. – С. 171–172.

32. Selivanova, K. G., Avrunin, O. G., Tymkovych, M. Y., & Manhora, T. V. (2021). 3D Visualization of Human Body Internal Structures Surface During Stereoscopic Operations Using Computer Vision Techniques. *Przełąd Elektrotechniczny*, (9), 30–33.

33. Селіванова К. Г. Використання графічних планшетів та мультимедійних технологій у викладанні електросхемотехнічних дисциплін в умовах дистанційної освіти. – Харків: ТОВ «Друкарня Мадрид», 2020. – 98 с.